

Пензлик Маляна (китайська народна казка)

Автор Невідомий

Жив колись бідний хлопець на ім'я Малян. З самого малечку він мріяв про те, щоб навчитися малювати. Та от біда: не було в нього за що купити пензлика. Якось довелося йому йти повз школу. Зазирнув він у відчинене вікно і побачив, як учитель малює картину. Зайшов хлопець у клас і попросив учителя хоч на деякий час дати йому пензлика.

Учитель здивовано витріщив на нього очі, а потім як гаркне:

— Злидар! Малювати, бачте, йому захотілося. Ану геть звідси! — і вигнав Маляна зі школи.

"Хіба коли бідний, то й малювати не дозволяється?" — обурився хлопець, і йому ще дужче захотілося навчитися малювати. Бувало збирає хмиз у горах, візьме гілку і давай на піску пташок малювати. А то піде на річку, вмочить пальця у воду і тут, просто на камені, рибок малює.

З часом Малян навчився добре малювати, а пензлика в нього все не було. А як же він хотів його мати! Приснилося йому якось, що підходить до нього сивобородий дідусь і дарує йому вимріяного пензлика.

— Це чарівний пензлик,— сказав дідусь,— тож будь обережний із ним, бо може статися лихо.

Від радощів хлопець аж прокинувся. Що за диво! В руці він справді тримав пензлика. Схопився Малян й одразу заходився малювати птаха. Та щойно закінчив він роботу, як птах змахнув крилами та й полетів.

Відтоді Малян ціліснітькі дні просиджував дома і малював бідним селянам всілякий реманент: у кого плуга немає — тому плуга, кому мотика потрібна — тому мотику.

Незбаром чутка про ці Малянові витівки докотилася й до місцевого поміщика. Той звелів своїм служникам схопити хлопця і привести до маєтку, щоб Малян малював лише для нього одного.

Вислухавши зухвалі вимоги поміщика, Малян відповів, що він не буде малювати. І хоч як на нього кричали, хоч чим погрожували, та він не відступав від свого. Розгніваний поміщик наказав відвести хлопця до стайні і замкнути там. Нехай померзне ночами, поголодує, може, тоді слухняніший стане.

Саме тоді було дуже холодно, а жорстокий поміщик аж три доби не випускав хлопця, сподіваючись, що за цей час він або помре від голоду чи холоду, або погодиться на його умови. Та коли на четвертий день він пішов подивитись на Маляна, то був украй здивований: хлопець сидів біля грубки і їв коржики.

Злющий, мов сто чортів, поміщик загукав на своїх служників і наказав їм убити хлопця, а його чарівний пензлик принести до поміщицьких покоїв. Служники

відчинили двері стайні, а там нікого немає, лише бамбукова драбина стоїть під стіною. Зрозуміли вони, що Малян намалював драбину, виліз на горище і втік.

Так воно й справді було. Вибравшись із поміщицького обійстя; Малян намалював на кам'яному мурі огорожі поміщицької садиби баского білогривого коня, сів на нього верхи і помчав геть. Та через деякий час за спиною почулося тупотіння кінських копит. Це поміщик із служниками кинувся наздоганяти його.

Малян хутко намалював своїм пензликом лук та стріли. Коли переслідувачі наблизились — пролетіла стріла, і поміщик повалився з коня на землю. А хлопець тим часом пришпорив свого білогривого і зумів утекти.

Після цієї неприємності довелося Маляну залишити рідне село і переселитись у далеке місто. Там він жив тим, що продавав людям свої картини. А щоб його не викрили, ніколи не домальовував їх до кінця, тож птахи та звірі на картинах ніколи не оживали.

Одного разу Малян намалював журавля. Лише ока у птаха не було. Та зовсім несподівано для хлопця з кінця пензлика зірвалася краплина туші і впала саме туди, де мало бути око. Журавель раптом змахнув крилами й полетів.

Усе містечко заговорило про цю дивовижну подію. Дійшли чутки й до самого імператорського двору. Імператор наказав своїм вельможам розшукати хлопця і привести до нього.

Малян знав, що імператор гнобить людей, стягає з них непосильні податки, тому, як і всі селяни, ненавидів його. Тож, коли імператор наказав Малянові намалювати дракона, хлопець намалював йому жабу, а замість фенікса — общипану курку.

Бридка жаба та гола курка почали бігати та стрибати по залах палацу та скрізь паскудити. Імператора охопила злість. Він гукнув своїм охоронцям, щоб ті відібрали у хлопця пензлика, а самого неслуха кинули до в'язниці.

Зрадив імператор, заволодівши чарівним пензликом, і заходився сам малювати. Спочатку намалював купу золота. Проте йому здалося, що цього мало. Намалював ще одну, потім ще й ще... Та раптом усе золото перетворилося у каміння.

Зазнавши невдачі, імператор намалював золоту цеглину. Але цеглина здалася йому маленькою. Припасував він поряд іще одну. Потім ще й ще... Нараз довгий ланцюг золотих цеглин перетворився на величезного удава. Той роззявив величезного криваво-червоного рота і кинувся на імператора. Добре, що варта встигла його захистити.

Довелося імператорові випустити Маляна. Навіть нагороду хлопцеві пообіцяв, якщо той малюватиме лише для нього. Малян згодився, аби тільки пензлика повернули.

"Нехай гори малює... Ні, ні. В горах страшні звірі водяться. Хай краще море", — думав імператор.

Малян провів кілька разів пензликом, і на папері перед очима у самого імператора заграло синє-синє море. А поміж хвилями рибки плавають.

Імператор був задоволений і зажадав ще й корабля на морі мати. За мить на воді гойдався великий корабель. Імператор, його дружина, принци та принцеси і всі царедворці посідали на корабель.

Корабель відплив від берега. Проте імператорові здалося, що корабель пливе надто повільно. Він наказав хлопцеві, щоб той ще пензликом вітер намалював. Малян замахав пензликом: хвилі стали вищими, корабель почав перевалюватись з боку на бік.

— Досить вітру! Досить! — злякано закричав імператор.

А Малян все махав та махав пензликом. Вітер дужчав, хвилі здіймалися вище. Нарешті море заревло і перекинуло корабель. Імператор та всі його попутники пішли на дно.